

SOSIALURIN

Prentsmiðjan á Heygsbreyt

tlf. 11820
Tórshavn

Blasstjórn:

Torfinn Smith (ábyrgd)
Hanna Lisberg

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-INUM til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Hon er teimum ein beiskur biti

Tað er ikki smávegis sum Fjúrthandi leypur á Javnaðarflokkinn og hansara menn, serliga Suðuroynni viðvíkjandi. Tað er ikki eiti á, sum bæði fyrrveandi og núverandi umboðsmenn Javnaðarflokksins fáa lisið og páskrivað, ja bart út ein hjálparðing av øllum tí, sum hevur hent í hesi oyggj og hendir í dag, umframt tað, at tjóðveldisblaðið aftur einaferð fer lufta sín óvilja móti sosialu veitingunum, sum falla í Suðuroynni.

Nú vita vit væl, at tað eru tjóðveldismennur ein beiskur biti, at tað hevur eydnast við Javnaðarflokksins sterku lut-tøku at skapt eina nokk so sterka fiskivinnu, ikki bara í Suðuroynni, men kring allar Føroyar, við ikki smávegis almennum iløgum.

TANN politikkur, sum er førdur frá almennari síðu, mikið merktur ofta av Javnaðarflokksins luttøku, hevur higartil dugað at sett skorðar undir, har fyrr var óskukalt, men hevur til tíðir ágangurin verið at renna tilkum tilkøsum um koll, og tað eydnast m.a. við stuðli tjóðveldismanna at koll-renna stórfyrirøkuna A.T. á Tvøroyri, so dyggiliga, at tað enn sviður at hesum plássi. Og tá menn — løgdu ta treyt, at táverandi umboðsmaður Javnaðarflokksins Petur Mohr Dam, sáli, ikki mátti taka lut í virkinum — gövu hesum virki ein stuðul til framhald, var hann so háttadur, at hann einki batti. Tá var væl uppgávan hildin at vera loyst, tí menn vóru tá nokk so vissir í, at nú var Javnaðarflokkurin við P. M. Dam, knasaður.

Vit hava altið á goymslu
alt tilfar til

blikksmið
sanitet
hitaverk
ventilatió

Tlf. 1 1072 . Tórshavn

Verður sent
um alt
landið

Lýsið í SOSIALINUM!

MEN hetta eydnaðist ikki, tvørturímóti. At tjóðveldismenn nú uppaftur av øllum alvi royna at hella skarnbyttuna yvir Javnaðarflokkinn og hansara umboðsmenn í Suðuroynni, verður sjálvandi teirra sak. Teimum fer tó ikki at eydnast at bróta meira niður, enn tað higartil hevur eydnast.

SOSIALA lóggávan er ikki óðrvisi fyri Suðuroynna, enn hon er fyri Føroyar annars. At spjeka Suðuroyingar við tí, at teir eisini gera brúk av hesmu veitingunum, skuldu tjóðveldismenn latið verið við. Henda lóggávan hevur verið mongum hent, bæði eldri fólk, avlommum og øðrum. Tað er spýggiligt at lesa slíkar pástandir, og grova skuldseting móti Suðuroyingum, sum tjóðveldismenn forá fram.

MEN heldur ikki skal tað eydnast teimum at torpedera sosialu lóggávuna, hvussu beiskur biti hon so er teimum.

REIÐARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgerð

HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABØÐ
SLEIPISTØÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKALA SKIPASMÍÐJA &
HANDILSVIRKI, SKALA
Skipasmíð . Turkivirki . Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A . København K
Tlf ASTA 1830 . Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

Frágreiðing frá løgmanni 1971

Í frágreiðing síni Ólav-søkdag segði Atli P. Dam, løgmaður, m.a.:

Tað er vordin síður, at lögmaður við tingsetanina gevur tinginum frásøgn, ið á mongum okjum ger upp støðuna og metir um framtíðarvæðingarnar.

Síðan seinastu lögmanfrágreiðing er skipað nýtt landsstýri av somu flokkum sum unadnarnu fyra árin.

Manningin er lutvist nýggi, men arbeidd verður fyri stóran part at bygja á stóð, tá bleiv lagt, og at fylgja teim rásum, tá vórðu tráðar, men í summum fornum kemur herðslan tó at verða løgd á aðrar tættir, serliga slíkra, sum umstøður ikki góvust til at fáa so langt ávegis, og er á mongum okjum ætlanin at royna um okjum ætlanin at royna mogleikar ella troyta ótróytarmogleikar.

Eftir strævin ár við døprum útliti, fingur vit í 1970 figgjarligt og vinnuligt víðrák, og við árslok var skurðurin vordin so góður, at hann er hin besti, menn hava vítað um.

Fyri fáum árum síðani vóru vit í beinleiðis kreppustøðu, og vóru teir tí djarvir menn, sum hættaðu sær undir ta stórutbygging av skipafloka okkara, sum t tákog sep upp. Tess gleðiligar er hjá hesum monnum eins og hjá teim,

sum frá almennari síðu dyggiliga stuðlaðu hesi bygging og slóðu fyri henni, at vita, at hon — sum mett — gjordist lykil, ið opnaði okkum dyr til at leggja í vaðið fullmannaðir, tá ið høvi aftur gavst. Uttan ta miklu bygging seinnu seksti árin, høvdu vit enn í dag — hóast hekkjigarar í fiskaprisinum — ligið í kreppuherðingum.

Ein góð lýsing av árinum 1970 — tá vit seldu fyri 251 mill. kr. — er at finna í teim fyrilistum yvir gjaldjavnvág, iløgur og bruttuppsparing, sum Búskaparráðið just hevur greitt úr hondum.

Gjaldjavnin 1970 sýnir	mill. kr.
eitt yvirskot upp á	49,2
meðan 1969 gav eitt un	25,7
dirskot upp á	74,9
Úrslitið í fjór er sostatt ein framgongd upp á	133,6
Samladu iløgurnar í 1970 vóru	153,9
meðan teir í 1969 vóru	133,0
og í 1968	

Tær stóru iløgurnar í 1969 vóru skipaløgur (63,5 mill. kr.), tað var hetta árið fleiri flaktrólarar og stórir linubátar komu til landið, samladu iløgur vóru tí óvanliga stórar tá.

Bruttuppsparingin, sum er nýiløgur + umvælingar og yvirskot á gjaldjavnanum var í 1970	mill. kr.
í 1969	215,8
og í 1968 var	161,2
	147,6

Her er talan um munandi og gleðiliga hækking. Hesi tøl Búskaparráðsins hava tó tann veikleika, at roknað er í dagsprísum, enn eru vit ikki nógv væl mannaði innan hagfrøðisliga virksemd til at gera stati stikk okkara í fastum prísium, tí verður útbyggjan av hagfrøðisligu orkunum fyrirtreyt fyri, at vit skjótari og betri kunnu laða upp í tey lið, sum eru og koma á garðar okkara.

Likviditetur landskassans hevði fyri ikki langari tíð síðani serligan áhuga í føroyskari pressu, ofta var sagt frá í bløðum og útvarpi, at nú sást botnur í landskassanum, ella nú trett peningur í tilkann mun, at vandi var fyri, at samfelagshjól stóðgaðu. Hetta var gjørt uttan frásøgn um, at likviditetsstøðan ikki er nýttulig at meta orku landsins við.

Seinastu 2 árin hevur likviditeturin verið góður, men sýnist hetta ikki at hava sama áhuga. Í løtuni liggur hann dagliga um 12 mill. kr. — sum er 2—3 mill. kr. meir enn um somu tíð í fjór — og tá eru ikki roknað upp í tey likviditetslín, atgongd er til at nýta.

Figgjarlógin 1971/72 er umleið 105 mill. kr., og fyrsta ársfjórðing eru av henni nýttar góðar 24 mill. kr., meðan í landskassan eru komnar góðar 26 mill. kr. somu tíð, av hesum 4 mill. kr. sum eftirgjald av gomlum skattaefirstøðum.

Inntøkumetið beinleiðis skatti viðvíkjandi kemur óvæð reiduliga væl at halda, tí áðrenn umlikningar og strikingar er skatturin nakrar milli ónir hægri enn á figgjarlógini mett, hetta hóast hækkaðan barnastyrk og frádrátt í landskattinum hjá láginntøkum.

Hvussu verður við metinum um toll- og framleiðslugjöld er verri at siga tíðliga í árinum, tí ávirkanin frá luttanum í tolli av maskinlutum, E.D.B. tølum o.ø. er ikki løtt at rokna út, tá ein ikki eigur full figgjaði hagtøl, men fyrirlis er útlit til, at metið heldur.

Skattaefirstøðurnar minkaðu seinasta ár og vóru 31. mars 1971 av skattinum fyri 70/71 14,18 pst. ella kr. 10.455.000 í móti 15,62 pst. og kr. 10.888.000 31. mars 1970 av skattinum fyri 69/70.

Samstundis er, sum nevnt, nakað gingið inn av eldri eftirstøðum.

Tekur ein t.d. eftirstøðurnar fyri árin 1963-68, vóru ter pr. 30.11.1969 umleið 17 mill. kr., meðan ter fyri somu ár 30.11.1970 vóru umleið 10 mill. kr.

Búskaparráðið hevur gjørt upp úrslitið av skiparakstrinum í 1970, töluni siggja væl betur út enn áður, og eru tey løgd við sum skjól til hesa frágreiðing. Eisini annað taltífar er hjálaga, og tað gevur fyri hann, sum áhuga hevur at kanna tað, retteliga góðar lýsingar. T.d. sýna tey, at fiski mannaintøkurnar innan ymsu

Atli Dam

veidihættirnar í meðal liggja úr kr. 23.400. og upp í kr. 64.800. Lægsta talið er kr. 15.400 í manningarpatti við einum linubáti, og hægsta talið er kr. 138.400 í manningarpatti við einum nótaskipi.

Útlitið fyri árið 1971:

Prisvøksturin á fiskavörum stendur — undantikið fiskamjøl og lýsi — við, og er tí úrslitið fyrra hálvár í ár enn betur enn í fjór, og tá goymsluvirðið 1. jan. 1970 og 1. jan. 1971 er nærur tað sama, kann beinleiðis sambering gerast.

Fyribilsuppgærd sigur, at inn til 1. juli í ár vóru veidd 96.700 tons og útflutt fyri 127 mill. kr., meðan töluni 1. juli í fjór vóru ávikavist 95.200 tons og 110,1 mill. kr. Útflutningsvirðið er soleið-